

Strateški plan Zaklade Istra – Fondazione Istria, Anex - Situacijska analiza

Definicija zakladništva

Prema Zakonu o zakladama (NN 106/18, 98/19, 151/22) zaklada je imovina namijenjena da sama odnosno prihodima što ih stječe trajno služi ostvarivanju neke općekorisne svrhe ili dobrotvorne svrhe. Zaklada je neprofitna pravna osoba bez članova. Zaklade možemo podijeliti u one koje prikupljaju sredstva za svoje djelovanje i one koje prikupljaju sredstva za dodjelu sredstava. Neke zaklade djeluju na oba područja.

Zakladništvo u Hrvatskoj

Catalyst Balkan objavio je izvješće o dobrotvornim davanjima u Hrvatskoj za 2022. godinu. Izvješće predstavlja detaljan uvid u dobrotvorna davanja u Hrvatskoj u 2022. godini, prikazujući trendove davanja, tko su bili donatori, koji su bili primatelji i glavni uzroci davanja, te druge ključne pokazatelje filantropije. Broj donacija je u porastu, a ukupni zabilježeni iznos donacija u Hrvatskoj u 2022. godini generirao je više od 19,5 milijuna eura kroz 2965 jedinstvenih donacija. Iako je ovaj zabilježeni iznos bio gotovo 50% manji u odnosu na 2021. godinu, učestalost darivanja se blago povećala. Tijekom 2022. godine podrška neprofitnim organizacijama u Hrvatskoj porasla je za 12% čineći neprofitni sektor jednim od najznačajnijih primatelja donacija. Krajnji korisnici sredstava iz više od trećine akcija darovanja neprofitnom sektoru činile su populacije marginaliziranih skupina koje su u širem filantropskom pejzažu mnogo manje zastupljene.

U Republici Hrvatskoj registrirano je 338 zaklada od toga njih 40 članice su Foruma zaklada ZaDobrobit.hr koji koordinira Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva. Prema istraživanju o zakladama lokalnih zajednica koje je provela udruga Odras 2012. g., u Hrvatskoj je bilo 34 zaklade koje imaju određeni zemljopisni okvir djelovanja i svrhu rada za dobrobit zajednice. Uz to, 4 zaklade djeluju kao regionalne zaklade: Zaklada Zamah, Zaklada Slagalica, Zaklada Kajo Dadić i Zaklada Istra i kao svojevrsne zaklade lokalne zajednice.

Community zaklada (zaklada lokalne zajednice)

Zaklada lokalne zajednice je nezavisna, filantropska organizacija (nevladina i neprofitna) posvećena rješavanju ključnih potreba i unaprjeđenju kvalitete života u određenom geografskom području. Ove zaklade prikupljaju sredstva unutar lokalne zajednice i usmjeravaju ih u aktivnosti civilnih inicijativa koje poboljšavaju životne uvjete u toj zajednici. Njihova misija uključuje unapređenje kvalitete života i promicanje kulture davanja i filantropije. Zaklade lokalnih zajednica djeluju kao okosnica mobilizacije lokalnih resursa te su izvor financiranja za razvoj civilnog društva. U svijetu ima preko 1700 zaklada zajednica koje su svojevrsni fenomen okupljanja ljudi i poboljšanja društvenog i socijalnog života u zajednicama.

Prema podacima iz FINA Godišnje financijske izvještaje (GFI) za 2023. godinu predalo je 227 Zaklada, koje su ukupno ostvarile 38,76 mil. eura prihoda i zapošljavale 242 osobe.

U Hrvatskoj ne postoji formalna mreža zaklada lokalnih zajednica, ali postoji nekoliko zaklada koje jesu zaklade lokalne zajednice Od aktivnijih zaklada koje djeluju kao zaklade lokalne zajednice, koje su i dio Foruma ZaDobrobit.hr ili sudjeluju u provedbi programa Aktivni u zajednici, te s obzirom na geografsku

podijeljenost provedbe tog programa te prethodno provedbe decentraliziranog modela provedbe natječaja za građanske akcije, te kasnije proširenog decentraliziranog modela, čine mrežu 4 regionalne zaklade u Republici Hrvatskoj: Zaklada Zamah iz Zagreba, Zaklada Slagalica iz Osijeka, Zaklada „Kajo Dadić“ iz Splita i Zaklada.

Regionalne zaklade provodile su decentralizirane modele davanja financijskih sredstava, financijski su bile stabilnije obzirom na sredstva koja su dobivale od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Nakon 2015. godine, kad je Nacionalna zaklada centralizirala sustav, 4 regionalne zaklade ostale su bez određenog dijela sredstava, što je najviše utjecalo na one koje su manje i kojima je najveći izvor financiranja bila Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva. Mogućnost javljanja na javne natječaje za podugovaranje donacija trećim organizacijama (Norveški fondovi, CERV program) omogućila je rast Zaklade Slagalica.

Pregled financijskih podataka za 2022. i 2023. godinu za 4 regionalne zaklade:

		2022		2023	
ZAKLADA SLAGALICA	PRIHODI	266,750.00 €		584,747.00 €	
	RASHODI	256,403.00 €		602,223.00 €	
	Donacije	56,093.00 €	21.03%	365,164.00 €	62.45%
	Rashodi za radnike	119,684.00 €	44.87%	167,508.00 €	28.65%
	Prosječan broj radnika	7		9	
"ZAKLADA - FONDAZIONE ISTRIA"	PRIHODI	295,359.00 €		250,781.00 €	
	RASHODI	294,434.00 €		291,004.00 €	
	Donacije	130,687.00 €	44.25%	39,637.00 €	15.81%
	Rashodi za radnike	99,308.00 €	33.62%	105,866.00 €	42.21%
	Prosječan broj radnika	5		6	
ZAKLADA "ZAMAH"	PRIHODI	108,724.00 €		74,485.00 €	
	RASHODI	113,964.00 €		62,223.00 €	
	Donacije	27,302.00 €	25.11%	0.00 €	0.00%
	Rashodi za radnike	34,864.00 €	32.07%	32,595.00 €	43.76%
	Prosječan broj radnika	3		2	
ZAKLADA KAJO DADIĆ	PRIHODI	26,489.00 €		26,475.00 €	
	RASHODI	27,445.00 €		26,393.00 €	
	Donacije	133.00 €	0.50%	-	0,00%
	Rashodi za radnike	18,965.00 €	71.60%	19,615.00 €	74.09%
	Prosječan broj radnika	1		1	

Obzirom da je usmjerenost Zaklade bila na izvore financiranja iz Europskih fondova, veći dio izvora financiranja Zaklade zadnjih godina su upravo EU fondovi. Zaklada se kao javna zaklada ne može javiti na određene natječaje za re-granting, a i puno velikih zaklada koje podupiru razvoj zaklada lokalnih zajednica (poput Mott foundation) ne financiraju javne zaklade.

Pregled osnovnih informacija nekoliko zaklada sličnog djelovanja u okruženju šire regije:

ORGANIZACIJA	DRŽAVA	GODINA	PRORAČUN	IZNOS ZA PLAĆE	% TR PLAĆA U UKUPNIM PRIHODIMA	IZNOS ISPLAĆENIH POTPORA	BROJ ZAPOSLENIH
TRAG FONDACIJA	SRBIJA	2021	2,939,631.50 €	419,713.00 €	14%	1,889,145.66 €	N/A
MOZAIK	BiH	2023	3,242,581.34 €	816,722.15 €	25%	N/A	11
FONDACIJA BIT PLANOTA - SLOVENIJA	SLOVENIJA	2022	133,780.40 €	94,899.07 €	71%	N/A	3
FONDAZIONE SANTO STEFANO	ITALIJA	2023	398,020.00 €	N/A	-	N/A	N/A
NACIONALNA ZAKLADA ZA RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA	HRVATSKA	2023	13,640,829.00 €	2,653,603.00 €	19%	8,580,465.00 €	91
Zaklada SOLIDARNA	HRVATSKA	2023	948,627.00 €	139,350.00 €	15%	909,762.00 €	8

Javne zaklade

Zaklade koje je osnovala gradska ili županijska vlast ili institucije, odnosno država. Osnovna imovina takvih zaklada dodijeljena je iz proračunskih sredstava i na godinu se u njih uplaćuje određeni iznos (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti...). U Hrvatskoj postoji nekoliko javnih zaklada, ponajviše na nacionalnom nivou.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Zaklada Kultura nova, Zaklada „Hrvatska za djecu“, Hrvatska zaklada za znanost, Zaklada Grada Zagreba „Zajednički put“, Zaklada Grada Osijeka „Srce Osijeka“ ali i sveučilišne zaklade primjerice Zaklada Sveučilišta u Zagrebu ili Zaklada Sveučilišta u Rijeci.

Javne se zaklade financiraju u najvećoj mjeri sredstvima osnivača, odnosno dodijeljenom imovinom, neke od nacionalnih zaklada financiraju se iz sredstava prihoda od igara na sreću. Vlada RH donosi svake godine Uredbu kojom definira raspored tih sredstava.

Zaklada jedna od Županijskih institucija

Pozicioniranje u odnosu na druge županijske institucije (ukupni prihodi, financiranje iz IŽ, broj zaposlenih, financiranje plaća iz IŽ):

ORGANIZACIJA	PRORAČUN PRIHODI	UDIO KOJI DAJE IŽ	% IŽ U UKUPNIM PRIHODIMA	IZNOS ZA PLAĆE	UDIO TR PLAĆA U UKUPNIM PRIHODIMA	BROJ ZAPOSLENIH
IKA						
2023	94,598.62 €	94,598.62 €	100%	52,497.26 €	55%	2
2022	81,298.53 €	80,373.24 €	99%	23,878.12 €	29%	1
MUZEJ SUVREMENE UMJETNOSTI ISTRE						
2023	246,997.97 €	198,578.17 €	80%	72,207.87 €	29%	2
2022	182,907.67 €	144,990.47 €	79%	59,884.69 €	33%	2
ETNOGRAFSKI MUZEJ ISTRE						
2023	390,818.81 €	306,341.64 €	78%	297,413.61 €	76%	10
2022	319,142.43 €	271,792.64 €	85%	274,670.65 €	86%	11
NATURA HISTRICA						
2023	936,658.16 €	498,924.96 €	53%	390,651.14 €	42%	15
2022	1,009,523.36 €	331,036.28 €	33%	265,231.23 €	26%	14
IRENA						
2023	303,469.04 €	100,000.00 €	33%	167,207.91 €	55%	6
2022	325,412.03 €	46,452.98 €	14%	188,649.01 €	58%	7
AURORA						
2023	580,414.52 €	179,772.66 €	31%	284,317.15 €	49%	11
2022	378,355.11 €	162,362.99 €	43%	219,983.97 €	58%	11
ZAKLADA ISTRA						
2023	250,781.37 €	62,030.00 €	25%	102,534.63 €	41%	5
2022	295,359.14 €	35,038.82 €	12%	105.865,79 €	35%	5

Doprinos Zaklade u postizanju UN Globalnih ciljeva održivog razvoja do 2030.

Zaklada svojim djelovanjem stvara aktivno civilno društvo koje u suradnji s javnim i poslovnim sektorom doprinosi postizanju UN Globalnih ciljeva održivosti, i to kroz informiranje, edukaciju, i financiranje malih projekata. Zaklada, između ostalog, provodi razne aktivnosti financiranjem kroz nacionalne i međunarodne projekte, odnosno aplikacijom na javne pozive i natječaje financiranih iz EU sredstava, a koji su programirani da bi odgovarali i na EU Globalne ciljeve održivog razvoja. Tako svaki projekt, osim specifičnih ciljeva treba odgovarati i na neke od horizontalnih načela; primjerice: osiguranje ravnopravnosti žena i muškaraca i promicanje rodne ravnopravnosti, suzbijanje diskriminacije po svim osnovama, mjere za osiguravanje pristupačnosti OSI, mjere poticanja zelene tranzicije; mjere promicanja digitalne tranzicije. Nadalje, Zaklada svoje djelovanje kroz sve aktivnosti temelji na vrijednostima koje se protežu kroz pojedine ciljeve; poštivanje ljudskih prava, javnost djelovanja, suradnja i dijalog svih dionika u zajednici, informiranost, tolerancija i uvažavanje raznolikosti, nenasilje, umrežavanje, partnerstvo i međusektorska suradnja.

Pregled Zaklade Globalnim ciljevima održivog razvoja do 2030.:

CILJ 4. KVALITETNO OBRAZOVANJE

Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje za sve te promovirati mogućnost cjeloživotnog učenja

PODCILJEVI	DOPRINOS
4.4. Do kraja 2030. znatno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne vještine, između ostalog i tehničke i stručne, dostojanstven posao i poduzetništvo.	Provedbom Projekta SOS (socijaliziraj – osvijesti – samozaposli) doprinijelo se smanjenju stope nezaposlenosti i socijalne isključenosti radeći na konkurentnosti mladih na tržištu rada, rješavajući probleme nedovoljnog razvoja socijalnih i organizacijskih vještina te drugih kompetencija. Održano je niz predavanja, edukacija i radionica za mlade od strane djelatnika Zaklada te partnera: edukacije o: poduzetništvu, samozapošljavanju te programu mentorstva s ciljem stjecanja vještina kako bi postali konkurentniji i fleksibilniji na tržištu rada; radionice: "Od ideje do projekta", „Društvene inovacije“, „Društveno poduzetništvo“. Osim toga, provedeno je i osposobljavanje djelatnika koji rade s mladima za održivo upravljanje i pokretanje novih organizacija.

4.5. Do kraja 2030. eliminirati rodnu nejednakost u obrazovanju i osigurati jednak pristup svim razinama obrazovanja i stručnim obukama za ranjive grupe, uključujući osobe s invaliditetom, starije stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama.	U okviru projekta „STEM udruga za popularni STEM“ nabavljena je pristupna rampa, tj. robot za svladavanje stepenica osobama u invalidskim kolicima. Rampa služi za pristup Centru za popularizaciju znanosti i inovacija te "Znanstvenom vrtu", a kako bi sve aktivnosti i sadržaji bili dostupni djeci i mladima s invaliditetom. Naime centar je opremljen laboratorijem za kemiju i fiziku, FabLabom (3D printer, 3D skener, stroj za recikliranje plastike, stroj za izradu filamenata, stroj za graviranje i sl.) te „Znanstvenim vrtom“, odnosno vanjskim prostorom s raznim STEM postavkama. Sve navedeno služi za edukaciju djece i mladih te vannastavne aktivnosti osnovnih i srednjih škola puljštine.
4.7. Do kraja 2030. osigurati da svi učenici/ice steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj, između ostalog i putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promoviranje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju.	Provedbom Projekta SOS (socijaliziraj – osvijesti – samozaposli) provedeno je i osnaživanje djelatnika i članova organizacija mladih, osoba odgovornih za rad s mladima o vođenju i kreiranju vlastitih organizacija i kreiranju javnih politika za mlade. Održano je niz predavanja za mlade: „Aktiviranje u zajednici - zašto? Kako?“, "Udruge mladih - potreba, mogućnost ili mit", „Izvori financiranja projekata za mlade (Erasmus+, ESF, natječaj ministarstava)“ te radionice za mlade: „Društvene inovacije“, „Društveno poduzetništvo“. U okviru projekta „STEM udruga za popularni STEM“ postavkama koje prikazuje obnovljive izvore energije opremljen je „Znanstveni vrt“ koji služi za vannastavne aktivnosti učenika s područja puljštine. Osim toga opremljen je i FabLab koji služi za prikaz procesa recikliranja plastike – isti je opremljen strojevima za usitnjavanje i sušenje plastike te izradu filamenata koji se mogu koristiti za 3D printere. U okviru projekta +Resilient održana je radionica društvenog inoviranja za učenike Srednje škole "Vladimir Gortan" Buje te TSS-SMSI "Leonardo da Vinci" Buje-Buie.
4.A. Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama s invaliditetom i rodnim razlikama, te osigurati sigurna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve.	U okviru projekta „STEM udruga za popularni STEM“ opremljeni su Centar za popularizaciju znanosti i inovacija Istarske županije te je otvoren „Znanstveni vrt“ u Puli. Prostori su opremljeni raznom STEM opremom i postavkama, a koje na zabavan način djecu podučavaju i prenose znanje pojedinih STEM područja. Prilikom opremanja prostora nabavljen je i robot za svladavanje stepenicama osobama u invalidskim kolicima.
4.C. Do kraja 2030. znatno povećati broj kvalificiranih učitelja/-ica, između ostalog i kroz međunarodnu suradnju za obuku učitelja/-ica u zemljama u razvoju, posebno u najmanje razvijenim zemljama i malim otočnim državama u razvoju.	U okviru projekta „STEM udruga za popularni STEM“, učitelji/-ice ujedno i članovi STEM udruga imali su priliku sudjelovati na raznim edukacijama s ciljem jačanje njihovih vještina te usvajanje novih znanja koje mogu iskoristiti u radu s učenicima. U okviru ERASMUS+ projekta „D'Basket“ 10 partnera iz Francuske, Italije, Hrvatske i Slovenije udružili su snage kako bi kroz razmjenu dobre i inovativne prakse i zajednički razvoj interdisciplinarnih obrazovnih metoda ojačali vještine učitelja u cilju poboljšanja njihovih kompetencija za rad s raznovrsnim grupama učenika ponajviše onih sa slabijim uspjehom i rizikom od isključenja u ranoj fazi obrazovanja. Fokus projekta bio je na proširenju i unaprijeđenju znanja u obrazovnoj praksi koje njeguje rani razvoj osnovnih i transversalnih vještina (posebno društvenih, lingvističkih, kulturnih i poduzetničkih) s obzirom na metode, kompetencije i nastavnički plan i program rada, a da se omogući kreativan i uključujući razvoj učenika i razvoj kompetencija nastavnika. Kroz projekt UNEXPRESSED TALENT / NEISKAZANI TALENT provedena je studija o socijalnoj uključenosti mladih sa uzorkom od 210 učenika, 20 profesora, 20 organizacija civilnog društva te 20 javnih institucija po pojedinoj partnerskoj zemlji. U istraživačkoj fazi razmotrili su se fenomeni nelagode i teškoća prisutnih kod mladih ljudi te njihova povezanost sa društveno-ekonomskim okruženjem. Osim studije osmišljeni su i novi alati za otkrivanje i prevenciju socijalne isključenosti i ranog odustajanja od škole, alat za samoevaluaciju, nalaženje skrivenih talenata i sl. Izrađene alate mogu koristiti nastavnici, obitelji i studenti, kao i lokalne vlasti i organizacije civilnog društva, s ciljem otkrivanja i upozoravanja na rizik te sprječavanja tih fenomena kao i radi pokretanja zaštitnih mjera i konkretnih akcija s ciljem prevencije društvenog/građanskog isključenja.

CILJ 5. RODNA RAVNOPRAVNOST

Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojčice

PODCILJEVI	DOPRINOS
5.1. Okončati svuda i sve oblike diskriminacije protiv žena i djevojčica.	Zaklada kroz sve provedene projekte proteže i načela osiguravanja ravnopravnosti žena i muškaraca i promicanje rodne ravnopravnosti. Provedbom projekt „Women of the Resistance“ izrađena je Brošura „Women of the Resistance“ - završni proizvod šesnaestomjesečnog projekta u sklopu kojeg je Zaklada uz šest partnera osmislila i provela radionice za srednje škole te održala i sudjelovala u nekoliko međunarodnih konferencija, ekskurzija i javnih prezentacija. Žarište projekta bila je uloga žena antifašistkinja u Pokretu otpora, a težnja svih aktivnosti bila je povezati temu sa suvremenom ulogom žene u društvu kao i prenijeti mladima nasljeđe koje im je ostalo kao i vrijednosti koje imaju priliku zastupati.
5.2. Eliminirati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima, odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije.	Zaklada u suradnji sa Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Istarske županije te Sigurnom kućom Istra provela je kampanju „Nema opravdanje“, čiji je cilj borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Kampanja je nosila poruku nade, poruku da je izlaz iz situacije moguć, da postoji Sigurna kuća Istra ili policija kojoj se žena u takvom trenutku može obratiti, prevladati teške trenutke i ponovno početi živjeti na zdravim osnovama. Kampanja je osmišljena kao humanitarna akcija u kojoj su se prikupila financijska sredstva za jednokratne pomoći djevojkama, ženama, majkama koje su skupile hrabrost i prijavile nasilnika te potražile utočište i zaštitu u Sigurnoj kući Istra.

CILJ 8. DOSTOJANSTVEN RAD I EKONOMSKI RAST

Promovirati inkluzivni i održivi ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve

PODCILJEVI	DOPRINOS
8.3. Promovirati razvojno orijentirane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje dostojanstvenih poslova, poduzetništvo, kreativnost i inovativnost, i poticati formalno osnivanje i rast mikro poduzeća, odnosno malih i srednjih poduzeća, između ostalog i kroz pristup financijskim uslugama.	Projekt +RESILIENT je projekt koji je okupio 4-helix partnerstva u 8 zemalja Mediterana kako bi kroz inovacije povećali konkurentnost društveno odgovornih malih i srednjih poduzeća i doprinijeli stvaranju novih radnih mjesta posebno u tvrtkama koje djeluju u društvenoj ekonomiji. U okviru projekta održano je niz aktivnosti s ciljem poticanja na društveno poduzetništvo i razvoj društvenih inovacija – raznih edukacija i radionica o društvenom poduzetništvu, inovativnom financiranju organizacija društvene ekonomije, pa i škola društvenih inovacija iz koje je proizašla ideja o novom društvenom poduzeću – Kuće filantropije „Feel good house“, ali i ideja o pokretanju „Muzeja u tišini - dijalog u tišini“, „Solidarne praonica odjeće Prihvatilišta za beskućnike Pula“, „Lutkarske družina Merlinci“, a koje su prošle i kroz proces „Testiranja i validaciju društveno poduzetničkog pothvata“. Rezultat svih aktivnosti bili su i prvi „Dani društvenog poduzetništva i društvenog inoviranja u Istri“, a na kojima je predstavljen i prijedlog izrađene Javne politike za razvoj društvenog poduzetništva i društvenih inovacija u Istri. Održane su i radionice s ciljem poticanja kreativnosti i inovativnosti od strane Ranka Rajovića. Osim toga izrađena je i web stranice „ReCeD'Istria“ koja je i svojevrсна baza alata, stručnjaka i edukacija koji mogu doprinijeti razvoju društvenog poduzeća ili pak društvene inovacije.
8.4. Progresivno do kraja 2030. unaprijediti globalnu efikasnost resursa u potrošnji i proizvodnji i uložiti napore da se ekonomski rast razdvoji od degradacije prirode i okoliša u skladu sa 10-godišnjim okvirom programa koji se odnose na održivu potrošnju i proizvodnju, uz vodeću ulogu razvijenih zemalja.	Kroz Projekt +Resilient, odnosno osvještavanju o i poticanje razvoja društvenog poduzetništva i društvenih inovacija direktno se utjecalo i na unaprjeđenje efikasnosti resursa u potrošnji i proizvodnji, odnosno smanjenje degradacije prirode i okoliša obzirom da je za „deklaraciju“ društvenog poduzeća potrebno ostvariti ravnotežu društvenih, okolišnih i ekonomskih ciljeva poslovanja te obavljati djelatnost proizvodnje i prometa roba te pružanja usluga koje imaju povoljan utjecaj na okoliš, doprinosi unaprjeđenju razvoja lokalne zajednice i društva u cjelini.
8.5. Do kraja 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven	Kroz projekt „Razvoj i podrška razvoju održivih modela zapošljavanja ranjivih skupina na Urbanom području Pula“ doprinijelo se povećanju zapošljivost ranjivih skupina. Naime, uz navedeno, cilj je projekta bio stvaranje preduvjeta za zapošljavanje osoba iz ranjivih skupina osvijestiti o važnosti

rad za sve žene i muškarce, što obuhvaća i mlade ljude i osobe s invaliditetom, kao i ista primanja za rad jednake vrijednosti.	socijalne uključenosti svih skupina jednog društva, jedne zajednice. Osim niza edukacija za radne asistente i edukacija za osobe s invaliditetom, izrađen je i edukacijski kurikulum „Manager i management društvenog poduzeća“ te je izrađen i prikazan dokumentarni film „Skriveni pupoljci boljeg društva“ koji tematizira problematiku zapošljavanja osoba s invaliditetom. Kroz projekt „Razvoj i podrška razvoju održivih modela zapošljavanja ranjivih skupina na Urbanom području Pula“ provedene su aktivnosti osnaživanja i pripreme ranjivih skupina za lakše zapošljavanje, te aktivnosti pripreme i osvještavanja poslodavaca o mogućnostima zapošljavanja ranjivih skupina te njihovo umrežavanje. Nadalje, educirani su mentori za praćenje osoba iz ranjivih skupina na posao kako bi im olakšali prilagodbu i pomogli u prilagodbi i savladavanju poteškoća u prvih nekoliko mjeseci zaposlenja.
8.6. Do kraja 2020. značajno smanjiti udio mladih koji nisu zaposleni niti su u procesu obrazovanja, odnosno obuke.	Projektom SOS kroz razne edukacije o poduzetništvu mladih poticalo se mlade NEET-ovce na zapošljavanje i samozapošljavanje te je izrađena i web stranica koja ima za cilj na jednom mjestu okupiti sve informacije o zapošljavanju i obrazovanju mladih, mogućnosti koje se pružaju, a na području Grada Pule.

CILJ 9. INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA

Izgraditi izdržljivu infrastrukturu, promovirati održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost

PODCILJEVI	DOPRINOS
9.B. Podržati razvoj domaće tehnologije, istraživanja i inovacija u zemljama u razvoju, između ostalog i tako što će se osigurati pogodno okruženje u pogledu politika za, uz ostalo, industrijsku diverzifikaciju i dodavanje vrijednosti dobrima.	U okviru projekta +Resilient održano je niz aktivnosti s ciljem poticanja na društveno poduzetništvo i razvoj društvenih inovacija – raznih edukacija i radionica o društvenom poduzetništvu, pa i škola društvenih inovacija. Rezultat svih projektnih je i izrađen prijedlog Javne politike za razvoj društvenog poduzetništva i društvenih inovacija u Istri. Održano je niz radionica društvenog inoviranja, a koje su imale za cilj stvaranje inovacija - novih strategija, koncepta, ideja, procesa, proizvoda, usluga, poslovnih modela, alata i metodologije ili kombinacije svega navedenog koje odgovaraju na društvene potrebe ili probleme, a istovremeno stvaraju nove društvene odnose i suradnje. Govorimo o novim rješenjima, inovacijama s društvenom misijom, usmjerene općoj dobrobiti, stvaranju društvenog utjecaja, inicirane, razvijene i implementirane od strane organizacija iz javnog, privatnog profitnog, privatnog neprofitnog sektora ili pojedinaca/ki.

CILJ 11. ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE

Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, sigurnim, izdržljivim i održivim

PODCILJEVI	DOPRINOS
11.4. Pojačati napore da se zaštiti i očuva svjetska kulturna i prirodna baština.	Kroz natječaj Zaklada „Mali projekti za bolje sutra“ 2018. godine uvedeno je prioritetno područje „Očuvanje, valorizacija i promocija istarskog identiteta, tradicije, kulture i običaja“. Ovo prioritetno područje odnosi se na projekte koji imaju za cilj očuvanje, valorizaciju i promociju istarskog identiteta, tradicije, kulture i običaja. Aktivnosti koje se prijavljuju u sklopu ovog prioriteta moraju obuhvaćati tematiku istarskog identiteta, tradicije, kulture i običaja, a mogu biti radionice i edukacije za sve dobne skupine, okrugli stolovi, tribine, susreti, osmišljavanje novih društvenih programa za građane i ostale slične aktivnosti. Nadalje, prilikom evaluacije projektnih prijedloga za korištenje recikliranih materijala prilikom provedbe projektnih aktivnosti dodjeljuje se dodatnih 5 bodova. Osim toga projektom „STEM udruga za popularni STEM“ održano je niz edukacija s ciljem očuvanja prirodne baštine i njezine bioraznolikosti razne aktivnosti su izrađivala herbarij te se na taj način upoznali s biološkom raznolikosti vrta. Održano je i predavanje o tome kako građani i gospodarstvenici mogu najlakše koristiti obnovljive izvore energije, dok se događajem Natura 2000 povećalo znanja i podigla svijest javnosti o Natura 2000 staništima te o potrebi njihova očuvanja i pravilnog gospodarenja. Kroz događaj je prikazana bioraznolikost područja Natura 2000 - Zapadna Istra, kao važnog staništa za mrijest i rast morskih organizama i njen značaj za lokalnu zajednicu. Djeca i učenici imali su priliku поблиže se upoznati s vrstama koji obitavaju na ovom području s posebnim naglaskom na invazivne vrste.

CILJ 12. ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

Osigurati modele održive potrošnje i proizvodnje

PODCILJEVI	DOPRINOS
12.2. Do kraja 2030. postići održivo upravljanje i efikasno korištenje prirodnih resursa.	U sklopu Centar za popularizaciju znanosti i inovacija Istarske županije (CPZI) te vezani novoopremljeni Znanstveni vrt na adresi Uspon Franje Glavinića 3 u Puli, održano je niz aktivnosti na temu ekologije, važnosti očuvanja okoliša i održivog razvoja. Naime, Znanstveni vrt opremljen je raznim postavkama koje prikazuju obnovljive izvore energije, a koje pružaju posjetiteljima uvid u praktičnu primjenu obnovljivih izvora energije.: maketom vjetrenjača, maketom vodenica, maketom kućice sa zelenim krovom, biciklom koja pedaliranjem stvara energiju, pametnom klupom sa solarnim panelom te i edukativnim plakatima koji dodatno informiraju o prednostima korištenja geotermalne energije i energije biomase. Osim toga postavljena je i cisterna za sakupljanje kišnice, a koja služi za navodnjavanje, odnosno zalijevanje Znanstvenog vrta.
12.5. Do kraja 2030. značajno smanjiti generiranje otpada tako što će se sprečavati ili smanjivati njegovo generiranje, odnosno tako što će se otpad prerađivati i ponovo upotrebljavati.	Projektom STEM udruga za popularni STEM unutarnji prostor CPZI-a koji je opremljen paketom strojeva kojima se mogu čepovi boca reciklirati te od njih izraditi filamenti za 3D printer. Naravno, strojevi nisu profesionalni, već su tu kako bi djeci i mladima prikazali kako plastika nije otpad, već resurs koji se može ponovno iskoristiti kako bi dobili novi proizvod. Radi se o stroju za mljevenje plastike, sušenje plastike te stroju za izradu filamenata za 3D printer, a kako bi proces bio potpun, tu su i 3D printeri i 3D skener. Cilj je potaknuti kreativnost i svijest o važnosti recikliranja i ponovne uporabe plastike.

CILJ 13. ZAŠTITA KLIME

Poduzeti hitne akcije u suzbijanju klimatskih promjena i njihovih posljedica

PODCILJEVI	DOPRINOS
13.3. Unaprijediti obrazovanje, podizanje razine svijesti, kao i ljudske i institucionalne kapacitete u vezi s ublažavanjem i smanjivanjem utjecaja klimatskih promjena, odnosno s prilagođavanjem i ranim upozoravanjem na klimatske promjene.	Kroz ovaj je projekt više od 1.500 djece posjetilo Znanstveni vrt, odnosno 100 različitih grupa od djece vrtićke dobi do srednje škole te su održane 143 različite radionice, kao i STEM kamp u kojem je sudjelovalo 30 djece te 5 znanstvenih doručka za široku javnost. Održano je predavanje kako građani i gospodarstvenici mogu najlakše koristiti obnovljive izvore energije, dok se događajem Natura 2000 povećalo znanja i podigla svijest javnosti o Natura 2000 staništima te o potrebi njihova očuvanja i pravilnog gospodarenja. Kroz događaj je prikazana bioraznolikost područja Natura 2000 - Zapadna Istra, kao važnog staništa za mrijest i rast morskih organizama i njen značaj za lokalnu zajednicu. Djeca i učenici imali su priliku pobliže se upoznati s vrstama koji obitavaju na ovom području s posebnim naglaskom na invazivne vrste.

CILJ 16. MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE

Promovirati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva

PODCILJEVI	DOPRINOS
16.1. Svugdje značajno smanjiti sve oblike nasilja i s njima povezane stope smrtnih slučajeva.	Zaklada u suradnji sa Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Istarske županije – Commissione per la parità di genere della Regione Istriana te Sigurnom kućom Istra pokrenula je kampanju „Nema opravdanja“ s ciljem povećanja svijesti o važnosti prijave nasilja koje je rašireno i pogađa živote mnogih žena, ali se sustavno ne prijavljuje nadležnim tijelima u dostatnoj mjeri.
16.7. Osigurati odgovorno, uključivo, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim razinama.	Zaklada u suradnji s relevantnim organizacijama sudjelovala je u izradi Lokalnih programa za mlade za Grad Poreč – Parenzo, Općinu Medulin te Grad Pulu – Pola. Zaklada bottom-up pristupom prikupljala je potrebe i izazove mladih osoba, a kako bi u izradi programa mladi zajedno s predstavnicima donositelja odluka izradili Lokalne programe koji odgovaraju stvarnim potrebama.

CILJ 17. PARTNERSTVOM DO CILJEVA

Učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj

PODCILJEVI	DOPRINOS
17.17. Podržati i promovirati djelotvorna javna i javno-privatna partnerstva, odnosno partnerstva civilnog društva, gradeći ih na iskustvima i strategijama pronalaženja resursa za partnerstva.	+RESILIENT je projekt koji okuplja 4-helix partnerstva (poslovni, javni, znanstveni i civilni sektor) u 8 zemalja Mediterana kako bi kroz inovacije povećali konkurentnost društveno odgovornih malih i srednjih poduzeća i doprinijeli stvaranju novih radnih mjesta posebno u tvrtkama koje djeluju u društvenoj ekonomiji. Cilj mu je potaknuti proces promjene javnih politika na regionalnoj razini u područjima provedbe projekta što će rezultirati uključivanjem uspješnih elemenata u novu kohezijsku politiku. Opći cilj projekta je pozitivno utjecati, prilagoditi/mijenjati različite strukturne elemente politika koji upravljaju „klasterima sa visokom društvenom osjetljivošću i odgovornošću“ (takozvani SVRC –social vocation and responsiveness clusters) utječući na dinamiku inovacija vođenih tehnologijom, otvorenim bazama podataka i uspješnim modelima sa društvenim značajem i utjecajem, stvarajući veze društveno odgovornih vrijednosti na transnacionalnom nivou. Zemlje uključene u projekt dijele određene zajedničke probleme, karakteristične za područje Mediterana, suočavaju se s promjenjivom dinamikom poslovanja izazvanom demografskim promjenama, novim tehnološkim napretkom, globalizacijom, neusklađenostima između brzo promjenjivih zahtjeva tržišta, poslovnih modela i dostupnog ljudskog kapitala.

Usklađenost djelovanja Zaklada do 2030. godine sa strateškim planovima

Zaklada svoje djelovanje, proteklo i buduće, usklađuje s određenim strategijama- europskim, nacionalnim i lokalnim. Na razini **Europske Unije** istaknuti su određeni programi za razvoj civilnog društva a EU projektima koje provodi Zaklada djeluje u skladu sa europskim strateškim ciljevima. Naime, Europska unija kroz svoj strateški plan **Europa 2030** postavlja ambiciozne ciljeve koji se temelje na održivom razvoju, socijalnoj inkluziji, digitalnoj transformaciji i zelenoj tranziciji. Naime teme poput digitalne inkluzije, održivosti, socijalne pravde i ekonomske otpornosti su sve prisutne u projektima Zaklade ali zaklada radi i na prilagodbi lokalnih i regionalnih projekata europskim prioritetima kako bi se osigurala bolja suradnja, pristup sredstvima i jačanje kapaciteta civilnog društva, sukladno europskim trendovima koji idu u smjeru jačanja sinergije između lokalnih inicijativa i šireg europskog konteksta.

Govoreći o usklađenosti Zaklade s **nacionalnim strategijama**, Zakladino djelovanje je usklađeno s aktualnom **Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine** i sa **Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva** za period **2012. do 2016.** godine. Iako je predviđeno objavljivanje novije strategije za razvoj civilnog društva koja je trebala stupiti na snagu 2017., zatim i 2021. isto nije učinjeno i predstavlja dodano otežavajuću okolnost za sustavan i smislen razvoj civilnog društva RH kojeg je Zaklada dio, te isto implicitno negativno utječe i na razvoj Zaklade. Zaklada se svojim djelovanjem naslanja na određene aspekte **Nacionalne razvojne strategije**. Prvenstveno, djelovanje Zaklade kao što je definirano Statutom, u skladu je s idejom i nastojanjima da se Republika Hrvatska razvija kao pravedno i kohezivno društvo, što predstavlja osnovni uvjet za postizanje socijalne pravde, demokratske sigurnosti i održivog razvoja, partnerstva dionika i poslovnog sektora i organizacija civilnog društva u ime zaštite ljudskih prava, demokracije i vladavine prava. Osim toga, konkretnim programima Zaklada poput **Info pointa za udruge Istarske županije**, direktno pozitivno doprinosi bogatstvu partnerstva dionika, djelujući kao informativno, savjetodavno i financijski podržavajuće tijelo za organizacije civilnog društva. Zaklada također djeluje i kao spona između poslovnog sektora i organizacija civilnog društva. Također, njegovanje i poticanje filantropskih tendencija koje Zaklada promiče u skladu je s idejom poboljšanja kvalitete života u Hrvatskoj. **Nacionalna razvojna strategija** ističe organizacije civilnog društva kao ključne dionike u jačanju društvene kohezije, jednakih prilika i brige za sve društvene skupine, što dodatno potvrđuje vrijednost odluke da Zaklada svoje djelovanje u budućnosti usmjeri k filantropiji.

Drugi relevantan dokument **Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva** za period **2012. do 2016** ističe konkretne ciljeve i mjere s kojima Zaklada djeluje u skladu. Ciljevi na koje se Zaklada direktno naslanja su unaprjeđivanje normativnog okvira za potporu razvoja civilnog društva. Naime, Zaklada je sudjelovala u radnoj skupini za stvaranje nove Strategije koja se izrađuje za naredno razdoblje, a koju izrađuje Ured za udruge Vlade republike Hrvatske. Tom je prilikom temeljem iskustva dan doprinos za unaprjeđenje institucionalnog okvira, unatoč tome što novija Strategija nije stupila na snagu. Zatim, strategija do 2016. godine je naglašavala potrebu da se osigura kontinuitet, djelotvornost i usklađenost sustava financiranja projekata i programa OCD-a od interesa za opće/javno dobro. Poticanje filantropije koje Zaklada naglašava kroz sve svoje aktivnosti, kao i natječaj „Mali projekti za bolje sutra“, u skladu su sa navedenim strateškim planovima. Nadalje, obzirom da djeluje regionalno na unaprjeđenju sustava OCD-ova, Zaklada se svojim djelovanjem, programima, ciljevima i aktivnostima direktno naslanja na cilj osiguravanja ujednačenog razvoja i zastupljenosti OCD-a u svim regijama RH. Fond Gradova i općina personifikacija je dioničke suradnje i nastojanja da se OCD Istre ravnomjerno regionalno razvijaju. Naposljetku, programima Aktivni u zajednici, Feel Good školskim filantropskim klubovi, natječajem Mali

projekti za bolje sutra Zaklada osnažuje kapacitete građanskih inicijativa i organizacija civilnog društva koje djeluju u lokalnim zajednicama za aktivno sudjelovanje u društvenim procesima, u skladu sa petim ciljem *nacionalne strategije*.

Na lokalnoj razini Zaklada djeluje u skladu s ***Planom razvoja Istarske županije 2022.-2027., Akcijskim planom za mlade Istarske županije 2022. – 2025. i aktualnim Lokalnim programima za mlade Grada Poreča-Parenzo, Pule – Pola, Strategijom razvoja Urbanog područja Pula-Pola***.

U *Planu razvoja Istarske županije* Zaklada se navodi kao dionik u poticanju međusektorske, međunarodne suradnje i umrežavanja te ključan dionik u razvijanju svijesti o filantropskim i demokratskim vrijednostima. Zaklada se tematizira u *Planu* i ističe u SWOT analizi (za civilno društvo IŽ) kao snaga i slabost. Samo postojanje Zaklade se ističe kao prednost, međutim kao slabost se ističe njezina održivost i nepostojanje zakladne imovine, što se namjerava unaprijediti u narednom periodu a za što će biti nužna određena količina potpore Istarske županije. Djelovanje Zaklade vezuje se i na određene prioritete javnih politika Plana razvoja, obzirom da je Zaklada istaknuta kao ključni dionik organizacija civilnog sektora IŽ, a sam civilni sektor se naglašava kao iznimno bitan u osmišljavanju i pružanju određenih usluga, ali i aktiviranju zajednice za rješavanje lokalnih izazova. Ovdje se referira na poticanje društvenog poduzetništva i društvenih inovacija kroz djelovanje Zaklade i to u prioritetima: *Pametna regija znanja prepoznatljiva po visokoj kvaliteti života, dostupnom obrazovanju i uključenosti, Regija koja njeguje i promovira prepoznatljivost istarskog identiteta, Posebnom cilju Veća uključenost i socijalna osjetljivost društva i mjeri Strateški pristup razvoju civilnog društva*. U akcijskom planu za mlade, Istarske županije i Loklanom programu za mlade Grada Pule, Zaklada se ističe kao dionik koji će provoditi određene aktivnosti, činjenica koja ukazuje na važnost i utjecaj Zaklada u kontekstu Istarske županije i njezinog (strateškog) razvoja. Konkretnije, referira se na *cilj 1.2. Povećanje informiranost mladih u Istri njihovim uključivanjem (Mjera 1.2.1. Poticanje dijaloga sa mladima i među mladima), cilj 2.2. Sustavno podržavanje podizanja kvalitete obrazovanju i usavršavanju mladih (Mjera 2.2.1. Razvoj podrške sustavu formalnog obrazovanja, Mjera 2.2.2. Podrška obrazovnim programima koje provode POU, Mjera 2.2.3. Europski programi za podršku razvoju obrazovanja), cilj 2.3. Poticanje razvoja neformalnih programa obrazovanja u skladu s potrebama mladih (Mjera 2.3.1. Pružanje podrške neformalnom obrazovanju mladih, Mjera 2.3.2. Poticati organizaciju događaja usmjerenih predstavljanju i promociji neformalnih programa obrazovanja mladih, Mjera 2.3.3. Podrška novim inovativnim EU projektima, Mjera 2.3.4. Poticanje stjecanja novih vještina), cilj 4.1 Povećati aktivno djelovanje mladih u Istri (Mjera 4.1.2. Podržavati razvoj volonterskih aktivnosti i inicijativa mladih, Mjera 4.1.4. Stvaranje mreže „youth workera“ u Istri, cilj 5.1. Povećati socijalnu uključenost mladih u Istri (Mjera 5.1.2. Osiguravanje uvjeta za provedbu aktivnosti usmjerenih uključivanju mladih s manje mogućnosti (mladi u riziku od socijalne isključenosti), cilj 7.2. Povećati produkciju kulturnih sadržaja i stvaralaštva mladih (Mjera 7.2.3. Očuvanje tradicijske i kulturne baštine nacionalnih manjina u Istri), cilj 8.1. Povećati mobilnost mladih iz Istre (Mjera 8.1.1. Poticanje međunarodne mobilnosti mladih), cilj 8.2. Povećati i poboljšati suradnju sa regijama (Mjera 8.2.1. Poticanje suradnje mladih iz Istre sa mladima iz drugih regija Europe)* u Akcijskom planu za mlade IŽ. Značaj Zaklade vidljiv je i u velikoj involviranosti u izradi Lokalnih programa za mlade (Poreč, Medulin, Pula) kao savjetodavnog tijela. U pulskom kontekstu Zaklada-Fondazione Istria, odnosno Regionalni centar za društvene inovacije Istria (ReCeD'Istria) koji djeluje pri Zakladi, prepoznat je kao ključni dionik za postizanje mjere 6.2.2. Osnaživanje mladih za poduzetništvo.

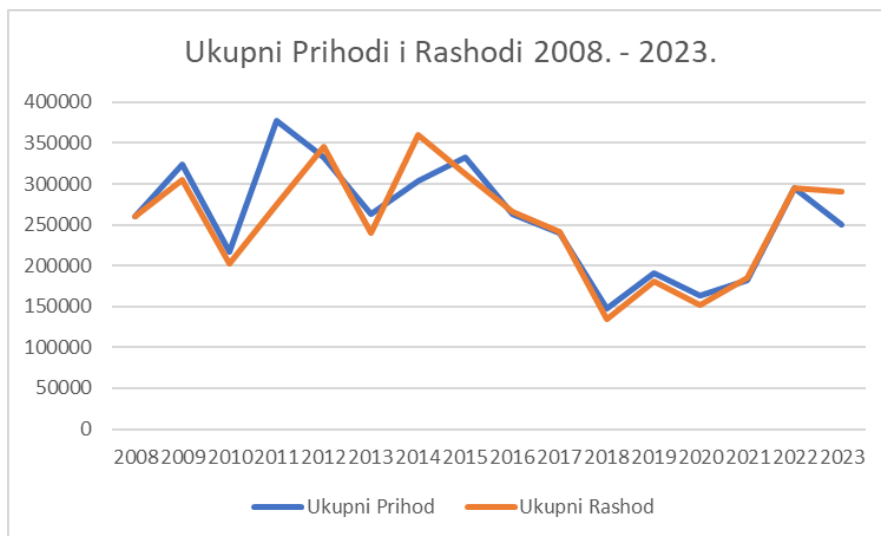
Rezultati Zaklade 2007.-2023.

Od financijskih pokazatelja za potrebe ove analize obuhvatili smo one za koje imamo podatke.

Ukupan iznos prihoda koji je Zaklada realizirala do 2023. godine iznosi preko 4,3 milijuna eura. U konačnici zbroja pojavljuje se razlika od 98 601 eura, koja je generirana najvećim dijelom do 2014. godine, a stvorena je zbog knjiženja prihoda i rashoda i odgođenih prihoda, sukladno provedbi EU projekata i dobivanju sredstava (odnosno troškovima predfinanciranja i naknadno dobivenim sredstvima).

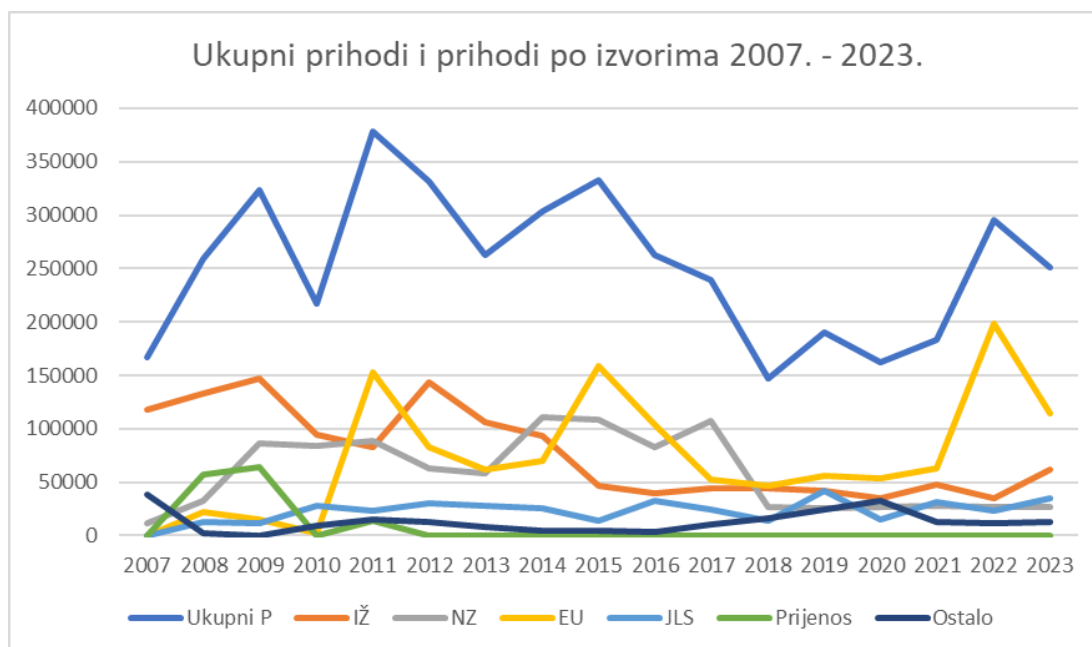
U nastavku se daje pregled Prihoda i Rashoda Zaklade kroz godine:

godina	Prihodi	Rashodi	Razlika
2007.	167,443.71 €	167.443,71 €	0.00 €
2008.	259,583.34 €	259,583.34 €	0.00 €
2009.	323,930.26 €	305,232.99 €	18,697.27 €
2010.	217,248.97 €	202,202.27 €	15,046.70 €
2011.	377,809.30 €	274,041.54 €	103,767.75 €
2012.	332,092.20 €	345,547.17 €	-13,454.97 €
2013.	262,618.22 €	239,636.79 €	22,981.43 €
2014.	304,009.16 €	359,878.36 €	-55,869.20 €
2015.	332,762.14 €	311,534.00 €	21,228.15 €
2016.	263,041.19 €	266,072.15 €	-3,030.96 €
2017.	239,717.51 €	241,761.15 €	-2,043.64 €
2018.	146,954.34 €	134,995.48 €	11,958.86 €
2019.	190,546.18 €	180,257.39 €	10,288.78 €
2020.	162,718.24 €	152,252.66 €	10,465.58 €
2021.	182,821.79 €	184,957.62 €	-2,135.82 €
2022.	295,359.14 €	294,434.38 €	924.76 €
2023.	250,781.37 €	291,004.35 €	-40,222.98 €
ukupno	4,309,437.06 €	4,210.835,37 €	

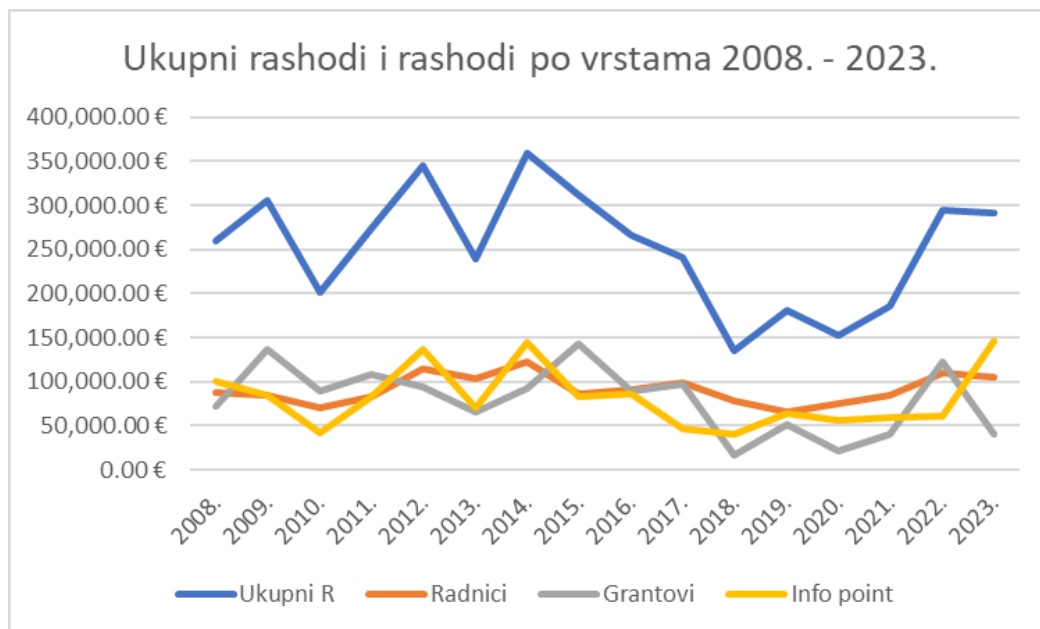
Zaklada je od 2007. do 2023. godine ostvarila preko 4,3 mil. eura prihoda. U nastavku se daje pregled prihoda po godinama i po izvorima financiranja:

Godina	Proračun	Istarska županija	Nacionalna zaklada	EU projekti	JLS	Prijenos iz prethodne godine	Ostalo
2007	167,443.71 €	117,778.22 €	11,311.57 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €	38,353.92 €
2008	259,583.34 €	132,722.81 €	32,156.88 €	21,952.08 €	13,006.84 €	57,161.15 €	2,583.60 €
2009	323,930.26 €	146,868.50 €	86,801.91 €	14,927.57 €	11,270.38 €	64,061.89 €	0.00 €
2010	217,248.97 €	94,758.03 €	83,904.57 €	1,778.45 €	27,573.83 €	0.00 €	9,234.09 €
2011	377,809.30 €	83,285.22 €	89,150.66 €	152,862.50 €	23,664.48 €	13,627.51 €	15,218.92 €
2012	332,092.20 €	143,489.62 €	62,610.84 €	82,929.44 €	29,995.35 €	0.00 €	13,066.94 €
2013	262,618.22 €	106,178.25 €	58,508.69 €	61,702.79 €	28,535.40 €	0.00 €	7,693.08 €
2014	304,009.16 €	92,905.97 €	110,325.19 €	70,129.67 €	25,615.50 €	0.00 €	5,032.83 €
2015	332,762.14 €	46,452.98 €	108,551.95 €	159,228.64 €	14,121.71 €	0.00 €	4,406.87 €
2016	263,041.19 €	39,816.84 €	82,917.59 €	104,147.02 €	32,414.89 €	0.00 €	3,744.85 €
2017	239,717.51 €	44,462.14 €	107,906.20 €	52,076.24 €	24,853.54 €	0.00 €	10,419.38 €
2018	146,954.34 €	43,798.53 €	26,465.63 €	47,035.35 €	13,696.64 €	0.00 €	15,958.20 €
2019	190,546.18 €	41,881.83 €	26,009.33 €	55,807.89 €	42,355.83 €	0.00 €	24,491.29 €
2020	162,718.24 €	35,038.82 €	26,544.56 €	53,210.95 €	15,644.28 €	0.00 €	32,279.63 €
2021	182,821.79 €	48,311.10 €	27,473.62 €	62,488.63 €	31,306.90 €	0.00 €	13,241.54 €
2022	295,359.14 €	35,038.82 €	26,399.63 €	198,893.81 €	23,425.58 €	0.00 €	11,601.30 €
2023	250,781.37 €	62,030.00 €	26,429.89 €	113,972.48 €	35,434.55 €	0.00 €	12,914.45 €
ukupno	4,309,437.06 €	1,314,817.68 €	993,468.72 €	1,253,143.51 €	392,915.70 €	134,850.56 €	220,240.90 €
		30.51%	23.05%	29.08%	9.12%	3.13%	5.11%

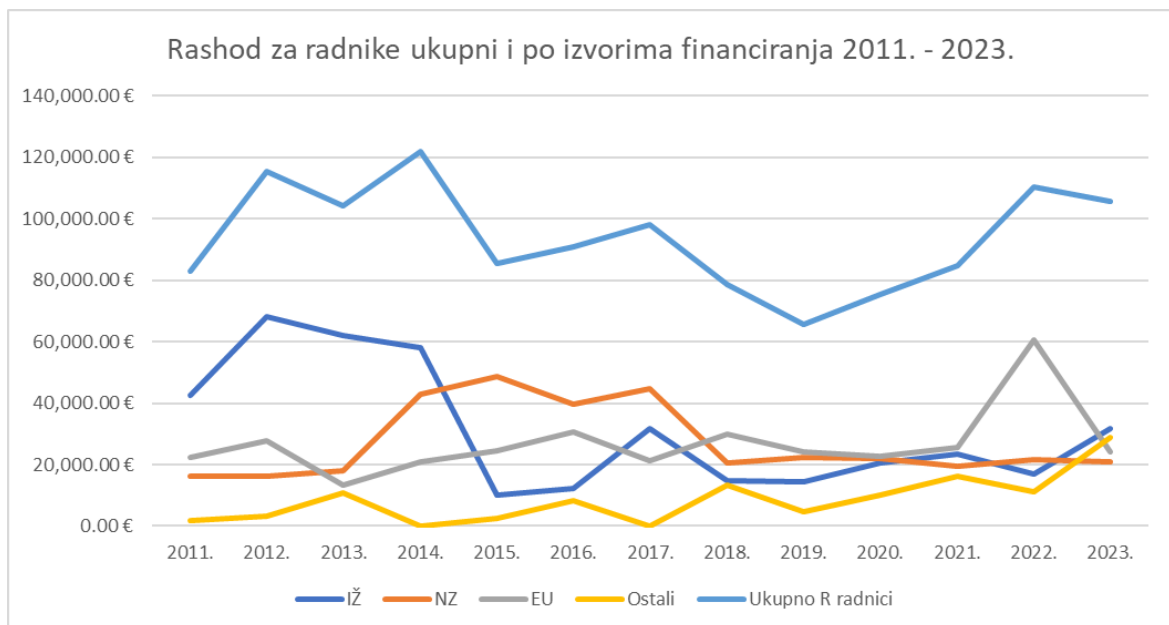

Pregled Rashoda po godinama i po vrstama rashoda:

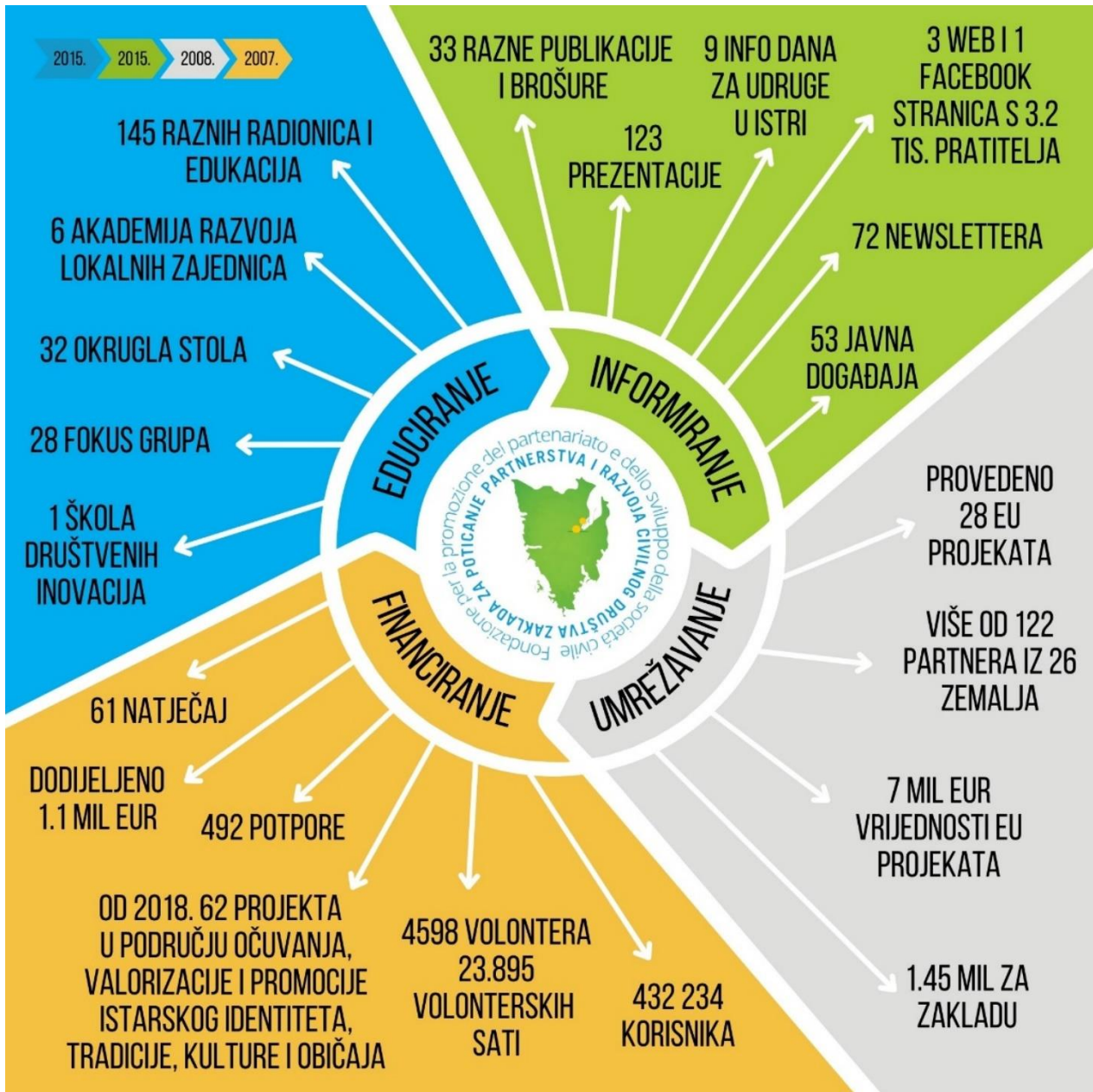
Godina	Ukupni rashodi u EUR	Rashodi za radnike	Isplata financijskih potpora OCDima	Aktivnosti Info pointa za udruge i EU projekata
2008.	259,583.34 €	87,727.03 €	71,976.52 €	99,879.79 €
2009.	305,232.99 €	84,475.94 €	136,581.19 €	84,175.86 €
2010.	202,202.27 €	71,130.80 €	89,594.27 €	41,477.20 €
2011.	274,041.54 €	82,837.61 €	108,370.96 €	82,832.97 €
2012.	345,547.17 €	115,373.42 €	93,672.27 €	136,501.49 €
2013.	239,636.79 €	104,293.37 €	65,482.27 €	69,861.15 €
2014.	359,878.36 €	121,762.94 €	92,750.31 €	145,365.10 €
2015.	311,534.00 €	85,625.26 €	143,309.55 €	82,599.19 €
2016.	266,072.15 €	90,972.13 €	88,956.53 €	86,143.49 €
2017.	241,761.15 €	98,077.62 €	97,341.14 €	46,342.39 €
2018.	134,995.48 €	78,742.43 €	16,055.29 €	40,197.76 €
2019.	180,257.39 €	65,743.40 €	50,940.42 €	63,573.58 €
2020.	152,252.66 €	75,237.49 €	21,459.67 €	55,555.50 €
2021.	184,957.62 €	84,695.38 €	40,407.45 €	59,854.78 €
2022.	294,434.38 €	110,319.60 €	122,484.82 €	61,629.96 €
2023.	291,004.35 €	105,865.79 €	39,636.61 €	145,501.95 €
UKUPNO	4,043,391.66 €	1,462,880.20 €	1,279,019.29 €	1,301,492.16 €
		36.18%	31.63%	32.19%

Izvori sredstava za plaće	IŽ	NZ	EU projekti	ostali	ukupno
2008.					87,727.03 €
2009.					84,475.94 €
2010.					71,130.80 €
2011.	42,378.17 €	16,245.27 €	22,245.40 €	1,968.78 €	82,837.61 €
2012.	68,012.68 €	16,376.74 €	27,868.65 €	3,115.34 €	115,373.42 €
2013.	62,160.59 €	18,191.49 €	13,226.23 €	10,715.06 €	104,293.37 €
2014.	58,121.45 €	42,893.84 €	20,747.65 €	0.00 €	121,762.94 €
2015.	9,991.10 €	48,643.93 €	24,382.43 €	2,607.79 €	85,625.26 €
2016.	12,323.79 €	39,686.06 €	30,809.36 €	8,152.91 €	90,972.13 €
2017.	31,876.22 €	44,790.63 €	21,410.77 €	0.00 €	98,077.62 €
2018.	14,663.23 €	20,718.03 €	29,916.72 €	13,444.45 €	78,742.43 €
2019.	14,500.00 €	22,443.43 €	24,053.30 €	4,746.67 €	65,743.40 €
2020.	20,654.93 €	21,823.08 €	22,776.98 €	9,982.50 €	75,237.49 €
2021.	23,424.92 €	19,430.62 €	25,723.12 €	16,116.72 €	84,695.38 €
2022.	17,062.30 €	21,710.69 €	60,535.22 €	11,011.39 €	110,319.60 €
2023.	31,691.18 €	20,826.70 €	24,328.05 €	29,019.86 €	105,865.79 €
ukupno	406,860.55 €	353,780.51 €	348,023.87 €	110,881.48 €	1,462,880.20 €
	33.36%	29.01%	28.54%	9.09%	

Dosadašnji rezultati:

Dionici Zaklade:

Osnivač Zaklada (zakladnik): Istarska županija – Regione Istriana: Župan / Županijska skupština

Zakladna uprava: čine ju članovi koji svojom ekspertizom doprinose ciljevima i strateškom usmjerenju Zaklade. Uloga članova Uprave nije operativna i provedbena već prvenstveno savjetodavna, promotivna i lobistička prema potencijalnim donatorima i poslovnim partnerima Zaklade.

Jedinice lokalne/regionalne samouprave (uključujući i Istarsku županiju kao osnivača): Zaklada je zbog osnivača, Istarske županije u povoljnoj, ali i donekle nepovoljnoj situaciji prema korisnicima (OCD). Povoljna je situacija zbog kontinuirane podrške koju Istarska županija pruža Zakladi kako kroz financijsku tako i kroz druge oblike podrške (uključivanje u projekte, promocija, logistička podrška i dr.). Upravo zbog osnivača, Zaklada u Istri u povoljnijem je položaju od drugih regionalnih Zaklada koje su osim od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva čija se sredstva smanjuju, uglavnom projektno financirana odnosno u slučaju Zaklade Kajo Dadić iz imovine. Jaka strana ovakvog položaja Zaklade je i u dobroj komunikaciji prema jedinicama lokalne i regionalne samouprave čime se Zaklada može postaviti kao glavna spona između lokalne/regionalne samouprave i OCD.

Nepovoljna je percepcija korisnika, organizacija civilnog društva koje Zakladu smatraju kao „provedbeno tijelo“ Istarske županije, a ne kao primarno krovnu organizaciju za OCD. Ta se percepcija mijenja, ali kako je vidljivo iz anketa i razgovora i dalje donekle postoji, te je potrebno u sljedećem razdoblju intenzivnije djelovati na promjeni percepcije odnosno jačanju suradnje sa OCD na svim nivoima. Temeljem provedenih intervjua sa predstavnicima i čelnicima lokalnih uprava, dobivene su potrebe i prijedlozi za provedbu aktivnosti podrške OCDima na lokalnom nivou.

U sljedećem je periodu također potrebno razvijati suradnju između jedinica lokalne/regionalne samouprave i OCD prvenstveno zbog poboljšanja njihove komunikacije, ali i povezivanja na većim projektima. Takođe je potrebno dalje razvijati Fond gradova i općina te na temelju procjene potreba, uključiti Fond u razvojne projekte organizacija civilnog društva.

Organizacije civilnog društva: OCD su glavni korisnici, ali i partneri Zaklade. Primarno djelovanje Zaklade usmjereno je upravo na jačanje kapaciteta OCD kroz informiranje, educiranje i financiranje te kroz umrežavanje sa drugim dionicima na projektnoj i drugoj osnovi. Partneri u kreiranju razvoja lokalnih zajednica, poticanje na jače uključivanje u aktivnosti Zaklade i zajedničku provedbu projekata U ovu kategoriju također ulaze i relevantne udruge koje djeluju na nacionalnim ili regionalnom nivou (SEE), a koje mogu djelovati kao partneri ili stručni savjetnici Zakladi u određenim temama koje Zaklada podržava, ali ne ulaze u njezino primarno djelovanje (npr. područja kao što je društveno poduzetništvo, društvene inovacije, crowdfunding i sl.).

Javna tijela i agencije: U ovu se kategoriju mogu ubrojiti Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i relevantna Ministarstva u provedbi Decentraliziranog modela financiranja lokalne zajednice te Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske kao partneri u provedbi programa razvoja lokalne zajednice i drugih programa.

U sljedećem periodu, zbog promjene financijske podrške od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva prema regionalnim zakladama, Zaklada će se više usmjeriti prema drugim donatorima i partnerima, prvenstveno Istarskoj županiji te drugim gradovima i općinama u Istarskoj županiji i šire kako u smislu potencijalnog financiranja, ali i moguće provedbe njihovih natječaja i programa za OCD. Također će kao Info punkt i resursna organizacija za OCD i dalje graditi odnose sa relevantnim Ministarstvima radi dobivanja pravovremenih informacija o relevantnim natječajima i drugim pitanjima od interesa za OCD.

Ostale organizacije (druge ustanove i agencije, mjesni odbori): Zaklada će u sljedećem periodu graditi jače odnose sa mjesnim odborima koji su izuzetno bitan dionik u razvoju lokalne zajednice. Također će kao

i do sada graditi komunikaciju sa drugim agencijama i ustanovama koje kroz svoje programe također daju podršku razvoju civilnog društva (npr. IKA; IDA i druge) koji djeluju kao partneri u provedbi projekata naročito vezanih uz neke konkretne teme kao npr. kreativne i kulturne industrije, razvoj društvenog poduzetništva, *co-workinga* i dr.

Akademsko zajednica: u ovu se kategoriju ubrajaju Sveučilište Jurja Dobrile u Puli i Politehnika Pula sa kojima Zaklada već surađuje, no važno je daljnju suradnju razviti na konkretnim projektima i aktivnostima u domeni međusektorske suradnje.

Građani: Aktivno uključivanje građana jedno je od osnovnih principa djelovanja Zaklade koja javnost nastoji uključiti na razne načine: uključivanjem u razne akcije, projekte te ostale aktivnosti usmjerene na razvoj lokalne zajednice, razvoj i poticanje individualne filantropije i dr.

Mediji: Zaklada posvećuje veliku pažnju kreiranju vidljivosti u svim segmentima razvoja civilnog društva kao i diseminaciji informacija o temama relevantnim za civilni sektor. Zaklada također razvija odnose sa medijima kao aktivnim partnerima u kreiranju pozitivne slike o civilnom sektoru.

Poslovni sektor: Zaklada je već 2010. godine uspostavila suradnju sa poslovnim sektorom kroz Filantropski fond „Prijatelji Istre“, te 2017. Kroz Fond „Zajedno za zajednicu“. U sljedećem će periodu povećati ovu suradnju kako kroz daljnje poticanje privatnih firmi na društveno odgovorno poslovanje tako i na moguće osiguranje konkretnih izvora financiranja za natječaje koje će Zaklada provoditi.

Ključni izazovi sa kojima se suočava Zaklada i smjernice za rješavanje

Interno jačanje kapaciteta

Zbog velikog broja projekata i područja djelovanja te smanjenja financijskih sredstava, Zaklada ima mali broj djelatnika/ca koji bi mogli istovremeno pružati podršku OCD, djelovati i mapirati situaciju na terenu, prikupljati podatke i povratne informacije te analizirati stanja kako bi se na temelju tih podataka mogle donositi buduće odluke, sustavno razvijati filantropiju, organizirati kampanje i/ili druga događanja te provoditi druge projekte na kojima je Zaklada nositelj ili partner. U sljedećem razdoblju, Zaklada će se usmjeriti na daljnji razvoj internih kapaciteta djelatnika/ca, dodatno usavršavanje, zapošljavanje dodatnih djelatnika/ca te angažman drugih stručnjaka/inja za područja od interesa u kontekstu pružanja podrške OCD, razvoja filantropije i drugih područja djelovanja.

Programsko djelovanje

Zaklada je do sada djelovala pomalo raspršeno, istovremeno pružajući podršku OCD kao krovnim organizacijama koje djeluju prema direktnim korisnicima, ali istovremeno i provodeći razne projekte direktno ciljane na razvoj lokalne zajednice te određene grupe korisnika (npr. projekti sa osnovnim školama; zapošljavanje mladih, projekti osnaživanja OSI, projekti sa STEM udrugama i dr.). Zbog nedovoljne kapacitiranosti Zaklade te smanjenja financijskih sredstava, ali prvenstveno i zbog strateškog pre-usmjerenja, u sljedećem će se periodu Zaklada prvenstveno orijentirati na aktivnosti vezane uz jačanje kapaciteta OCD. EU projekti na koje će se Zaklada javljati također će biti sukladni misiji i strateškim ciljevima Zaklade te će biti ciljani na jačanje OCD kao glavnim pružateljima usluga prema ciljanim korisnicima (npr. djeca i mladi, osobe s invaliditetom, manjine i dr.). Na taj će se način pravilnije i učinkovitije koristiti resursi Zaklade, ali i povećati djelovanje i utjecaj Zaklade kao krovne, resursne organizacije za OCD.

Važan dio programskog djelovanja svakako su i teme zaštite i očuvanja istarskog identiteta i zavičajne baštine te podrška OCDima i projektima, programima koji se bave upravo tom tematikom.

Teritorijalno djelovanje

U okviru Decentraliziranog modela financiranja lokalne zajednice, natječajem za građanske inicijative "Naš doprinos zajednici" financiranim od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Zaklada je do sada djelovala u pet županija. Takva teritorijalna raspršenost Zaklade predstavlja izazov s obzirom na nedostatne ljudske i financijske resurse što rezultira i smanjenim utjecajem na lokalnu zajednicu. U sljedećem periodu, Zaklada će se orijentirati prvenstveno na Istarsku županiju te nastaviti dislocirano djelovati kroz mobilni tim za jačanje kapaciteta OCD. Posebna pažnja će se posvetiti manjim, ruralnim sredinama kako bi OCDi kreirali i provodili društveni sadržaj u tim sredinama, te privlačili financijska sredstva kroz svoje djelovanje iz različitih izvora financiranja. Kako bi iskoristila svoje iskustvo i već ostvarenu suradnju sa lokalnim i regionalnim samoupravama, OCDima i drugim partnerima u drugim županijama, Zaklada planira nastaviti svoje djelovanje u tim područjima. Te će se usluge razviti kao ciljana, savjetodavna ponuda relevantnim javnim tijelima, agencijama te razvijenijim udrugama u razvoju njihovih programa i kapaciteta za pružanje podrške OCD, razvoju filantropije, umrežavanju, pripremi i provedbi EU projekata i dr.

Financijska održivost

Jedan od najvećih izazova za Zakladu predstavlja financijska održivost. Smanjenje financijske potpore na svim nivoima (od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva do proračuna Istarske županije i sredstava iz Fonda gradova i općina) utječe na djelovanje Zaklade. Također jača potrebu za pronalaženjem drugih oblika i izvora financiranja. Jedan od potencijala je poslovni sektor na koji se Zaklada u sljedećem periodu planira okrenuti kao potencijalnim donatorima i partnerima. Zbog iskustva Zaklade u komunikaciji sa poslovnim sektorom u okviru jačanja njihove društveno poslovne odgovornosti i svijesti o potrebi ulaganja u lokalnu zajednicu, Zaklada ima potencijal za razvojem novih financijskih mogućnosti koje bi pozitivno utjecale na njezinu održivost. Druge prilike uključuju:

- daljnje jačanje i povećanje Fonda gradova i općina
- pružanje savjetodavnih ili mentorskih usluga
- drugi oblici gospodarske djelatnosti

Horizontalna načela djelovanja Zaklade

Horizontalna načela koja su važna pri djelovanju Zaklade i koja se protežu kroz sve Zakladine aktivnosti i programe:

Održivi razvoj

Održivi razvoj je razvoj kojim se zadovoljavaju potrebe današnjih naraštaja, a da se pritom ne ugrožava mogućnost budućih naraštaja u zadovoljavanju njihovih potreba. Većina aktivnosti koje će se provoditi temeljem ovog LPM-a nemaju direktan utjecaj na okoliš poput infrastrukturnih projekata, ali u obzir se mogu uzeti druge mogućnosti promoviranja održivog razvoja kao što je briga za kvalitetu života ljudi, nabava lokalnih proizvoda i usluga kroz suradnju s ekološkim proizvođačima, promicanje solidarnosti, socijalne kohezije i pravедnosti. Neki od primjera dodatnih aktivnosti za postizanje održivog razvoja:

- koristiti reciklirani papir i foldere za odlaganje dokumentacije od recikliranih materijala ili prirodnih materijala;
- promotivne i informativne materijale izrađivati na recikliranom papiru, materijale dijeliti u platnenim (ili kartonskim) torbama koje će se kasnije moći koristiti, koristiti olovke od drveta i kartona, drvene USB-ove, tijekom događanja koristiti kartonske čaše, tanjure, drveni pribor za jelo umjesto plastičnog, po mogućnosti izbjegavati sve jednokratne proizvode;
- pri nabavci opreme nabaviti opremu koja je energetska učinkovita, a staru opremu odlagati u za to predviđene spremnike. Kada god je to moguće koristiti lokalne materijale i lokalne dobavljače kako bi se smanjio štetni utjecaj transporta na okoliš i ujedno podržalo lokalno gospodarstvo.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

U provedbi aktivnosti potrebno je poduzeti sve mjere kako bi se osiguralo promicanje jednakih mogućnosti i suzbijanje diskriminacije na osnovi spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije te je potrebno uzeti u obzir specifične potrebe različitih ciljanih skupina u riziku od diskriminacije, osobito zahtjeve s ciljem osiguranja pristupa i mogućnosti sudjelovanja osobama s invaliditetom. Tijekom provedbe aktivnosti iz ovog LPM-a ne smije se nikome dati prednost, odnosno diskriminirati na temelju posebnih karakteristika i s njima povezanim socijalnim identitetima već se trebaju poduzeti sve nediskriminacijske mjere kako bi se uvažile različite potrebe, status i mogućnosti potencijalnih sudionika i time smanjile prepreke i ograničenja sudjelovanja.

Provoditelji aktivnosti trebaju voditi brigu o skupinama u nepovoljnom društvenom položaju tako da prvo prouče lokalni kontekst i upoznaju se s rizicima od socijalne isključenosti koji mogu biti povezani s dobi, spolom, invaliditetom, manjinskom pripadnošću, nezaposlenošću, siromaštvom te da smisle način na koji nikoga neće isključiti samo na temelju tih karakteristika.

Primjeri dodatnih aktivnosti za postizanje jednakih mogućnosti i nediskriminacije:

- u planiranje i provedbu aktivnosti uključiti predstavnike organizacija koje rade s osobama u nepovoljnom položaju i ranjivim skupinama te same predstavnike potencijalne ciljane skupine i ranjive skupine da bi se aktivnosti što više prilagodile njihovim mogućnostima i interesima;
- jasno definirati kriterije kojima se omogućuje sudjelovanje ciljane skupine te definirati postupak odabira sudionika;

- na temelju analiza podzastupljenosti određenih društvenih skupina u nekom području poduzeti motivacijske aktivnosti kao i senzibiliziranje javnosti i članova obitelji;
- voditi računa o pravu na različitost vezanu uz spol, invaliditet, socioekonomski status, dob, razinu obrazovanja, religiju, kulturu, jezik, pripadnost nacionalnim manjinama kod formiranja tima i pri izboru sudionika;
- prilagoditi edukativni materijal (jednostavni i lako razumljiv sadržaj, za slijepe osobe moguće je osigurati zvučni zapis materijala, za slabovidne osigurati veća slova, za nacionalne manjine osigurati prijevod tekstova i sl.), prilagoditi metode rada (npr. za dugotrajno nezaposlene osobe planirati radionice u trajanju od maksimalno 4 sata dnevno, za osobe s invaliditetom planirati češće stanke tijekom radionica i sl.), pripremiti predavača za učinkovitu komunikaciju s osobama koje imaju specifične potrebe i dr.

Ravnopravnost spolova i rodna ravnopravnost

Spol je osnovni kriterij podjele ciljanih skupina, a ravnopravnost spolova predstavlja jednu od temeljnih vrijednosti demokratskih društava pa tako i ustavnog poretka Republike Hrvatske i europske pravne stečevine. Integracija rodne perspektive obavezna je za sve operativne programe, osobito one koji su usmjereni ka socijalnim, ekonomskim, kulturnim i obrazovnim potrebama građana i građanki, a osjetljivost na različitost potreba žena i muškaraca obavezna je u svim fazama programskog ciklusa.

Provedba aktivnosti temeljem ovog LPM-a treba imati rodno osviješteni pristup, odnosno kod planiranja provedbe potrebno je voditi računa o promicanju načela ravnopravnosti spolova i integraciji rodne perspektive kroz sve faze pripreme i provedbe, uključujući praćenje, izvještavanje i vrednovanje.

Primjeri dodatnih aktivnosti za postizanje ravnopravnosti između muškaraca i žena:

- u provedbu aktivnosti uključiti ravnomjerno oba spola kao i u provedbene timove;
- koristiti rodno osjetljiv jezik u radnim materijalima;
- tijekom provedbe LPM-a izvršiti detaljnu analizu potreba i problema u odnosu na (ne)ravnopravnost između muškaraca i žena;
- pri zapošljavanju voditi računa o Zakonu o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19), Zakonu o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17) i Zakonu o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12);
- organizirati aktivnosti koje pomažu usklađivanju radne i obiteljske uloge – osiguranje usluga čuvanja djece, organiziranje aktivnosti u vrijeme kada osobe koje imaju djecu mogu sudjelovati, organizirati usluge *ad hoc* asistencije, fleksibilizacija radnog vremena, rad od kuće, edukacija na radnom mjestu, itd.).

ISTRAŽIVANJE POTREBA ZA RAZVOJ PROGRAMA PODRŠKE UDRUGAMA

1.1. ANALIZA PROBLEMA I UTVRĐIVANJE POTREBE ZA OVIM PROGRAMOM

Zaklada je u razdoblju od 8. do 15. srpnja 2024. godine provodila ispitivanje mnijenja udruga o programu koji bi se provodio u nadolazećem razdoblju. Pri određivanju uzorka, bilo je definirano nekoliko kriterija: geografska rasprostranjenost, proračun udruge, broj zaposlenih te broj volontera. Na temelju tih kriterija, udruge su kategorizirane kao male, srednje ili velike. Za svaku kategoriju i svaki dio Istarske županije, obuhvaćene su po dvije udruge.

Uzorak je obuhvatio 39 ispitanika a broj prikupljenih odgovora je 23 (59%) te su u gotovo jednakom postotku obuhvaćene sve 3 kategorije udruge.

Anketni se upitnik sastojao od 16 pitanja kako slijedi:

1. Kako biste ocijenili trenutnu razinu funkcioniranja Vaše udruge na ljestvici od 1 (vrlo loše) do 5 (izvrsno)?

2. Koje su glavni problemi s kojima se Vaša udruga suočava?

- Nedostatak financijskih sredstava
- Nedostatak volontera
- Problemi u upravljanju udrugom
- Nedostatak edukacija i stručne podrške
- Slaba vidljivost naše udruge i loša komunikacija sa drugim dionicima
- Slaba komunikacija i suradnja unutar naše udruge
- Ostalo:

3. Molimo detaljnije opišite najveći problem s kojim se Vaša udruga trenutno suočava: ____

4. Koje vrste podrške bi najviše koristile Vašoj udruzi?

- Financijska potpora za projekte koje naša udruga provodi
- Mentorska podrška
- Edukacija za članove
- Financijska potpora za kontinuirano funkcioniranje udruge
- Pomoć u rješavanju temeljnih problema funkcioniranja udruge
- Pisanje projektnih prijedloga
- Povezivanje/umrežavanje s drugim udrugama i institucijama
- Financijska potpora za sufinanciranje i/ili predfinanciranje projekata koje naša udruga provodi
- Ostalo:

5. Koji oblik mentorstva bi vam koristio?

- Povezivanje udruge s mentorima iz različitih područja (pravo, financije, upravljanje projektima, komunikacija)
- Redoviti sastanci s mentorima (jednom mjesečno)
- Pristup online resursima i alatima za poboljšanje poslovanja udruge
- Ostalo:

6. Koja područja edukacija bi bile najkorisnije za Vašu udrugu?

- Financijsko upravljanje
- Pisanje i vođenje projekata

- Marketing i PR
- Upravljanje ljudskim resursima
- Pravni savjeti
- Ostalo:

7. Koliko često bi Vaša udruga koristila mentorsku podršku Zaklade ako bi bila dostupna?

- Nikada
- Povremeno (jednom do dva puta godišnje)
- Redovito (svakih nekoliko mjeseci ili više)
- Vrlo često (mjesečno ili češće)

8. Ukoliko biste koristili opciju mentoriranja, u kojem obliku biste voljeli da se ono održava?

- U živo (Vaš dolazak u Zakladu Istra)
- U živo (dolazak djelatnica Zaklade Istra na lokaciju po Vašem odabiru)
- Telefonski
- Putem maila
- Online sastanci (npr. Zoom, Skype, Teams)

9. Koliko često Vaša udruga aplicira na natječaje koji nisu natječaji JLRS (Programi javnih potpora)?

- Nikada
- Povremeno (jednom do dva puta godišnje)
- Redovito (svakih nekoliko mjeseci)
- Vrlo često (mjesečno ili češće)

10. Koliko je projekata Vaša udruga provela koji nisu financirani iz drugih izvora financiranja (ne JLRS)?

11. Koliko projekata Vaša udruga planira prijaviti u idućih godinu dana?

12. Koji je prosječni iznos financijske potpore koji Vaša udruga traži za projekte?

- do 500,00 EUR
- 500,00 – 1.000,00 EUR
- 1.000,00 – 2.000,00 EUR
- 2.000,00 – 3.500,00 EUR
- više od 3.500,00 EUR

13. Koji je godišnji proračun Vaše udruge?

- do 5.000,00 EUR
- 5.000,00 – 30.000,00 EUR
- više od 30.000,00 EUR

14. Koliko bi vam bila korisna oznaka kvalitete koja bi potencijalnim donatorima ukazala na pouzdanost Vaše udruge?

- Nekorisna
- Malo korisna
- Niti nekorisna niti korisna
- Korisna
- Vrlo korisna

15. Kako biste ocijenili poštivanje načela transparentnosti i odgovornosti u radu vaše udruge na ljestvici od 1 (loše) do 5 (odlično)?

16. Koje kriterije smatrate najvažnijima za dodjelu oznaka kvalitete?

- Transparentnost i odgovornost
- Učinkovitost
- Inovativnost
- Održivost
- Suradnja s partnerima
- Ostalo

Analizom upitnika utvrđeno je sljedeće:

U principu, ispitanici su zadovoljni razinom funkcioniranja udruge, obzirom da je najmanja ocjena 3 (dobar), dok je najviše ispitanika naznačilo 4 (vrlo dobar), a zatim izvrstan, dok odgovori vrlo loše i loše nisu zabilježeni. To ipak ukazuje na relativno zadovoljavajuće stanje kod ispitanika. Ovaj podatak je u skladu i sa samoprocjenom poštivanja načela transparentnosti i odgovornosti u radu udruge, s najvećim postotkom odgovora odlično. Financijska podrška, odnosno nedostatak kontinuirane financijske podrške pokazala se kao najveća boljka naših ispitanika, što se istaknulo kroz nekoliko odgovora. Najviše ispitanika (preko 90%) istaknulo je nedostatak (kontinuirane) financijske potpore kao glavni problem s kojima se suočavaju. Uočljivo je da se taj problem ističe neovisno o kategoriji udruge (V, S ili M). Samim time, povlače se i drugi problemi koji proizlaze iz nedostatka financija: nedostatak kadra i nedostatak prostora. Problemi s kojima se udruge susreću su: nedostatak volontera, nedostatak stručnih edukacija, problemi u upravljanju, slaba komunikacija. Detaljniji opis problema s kojima se udruge susreću ukazuje na specifičnije probleme udruge, ovisno o njihovom području. Od detaljnijih opisa problema zajednički se nameće ponovno nedostatak financija, kao i neaktivnost i nezainteresiranost članova, što dovodi do preopterećenosti kadra udruge. Mimo veće financijske podrške koja se nameće kroz sve odgovore, ispitanici ističu sljedeće potrebe: umrežavanje/povezivanje s drugim institucijama i udrugama (39.1%), mentorska podrška (20%), nedostatak volontera, problemi u upravljanju, slaba komunikacija i suradnja i naposljetku (s jednim odgovorom) neadekvatan prostor i stručan kadar. Čak 87% ispitanika je iskazalo da bi imali koristi od mentorske podrške i to u postotku povremeno (39%), redovito (38%) i vrlo često (13%). 44% ispitanika mentorstvo bi voljelo dobivati online putem sastanaka/mail, dok bi uživo preferirao 31% ispitanika. Diskrepancija u željama i mogućnostima (financiranja) vidljiva je i u činjenici da većina udruge godišnje traži potpore veće od 3.500,00 eura (54%), kao i činjenica da gotovo sve udruge planiraju prijaviti barem 1 projekt mimo Programa javnih potreba. Godišnji proračuni udruge u skladu su s uzorkom ispitanika: 8 odgovora > od 30.000,00 €, 8 odgovora 5.000,00 – 30.000,00 i 5 odgovora do 5.000,00 €. Ideja oznake kvalitete pokazala se kao dobra, obzirom da je 61% ispitanika istaknulo da je oznaka korisna, a opcija „nekorisna“ nije odabrana. Ovaj podatak u skladu je i s činjenicom da se samo 4 udruge prijavljuju isključivo na Programe javnih potreba, dok ostali ispitanici pronalaze druge načine financiranja (bilo EU projekti ili drugi izvori poput donatora), te bi im oznaka kvalitete u tome pripomogla.

Osim provedene ankete, potrebe i problemi udruge utvrđeni su uvidom u stanje na terenu te suradnjom s predstavnicima civilnog sektora. Na temelju dosadašnjeg iskustva, ustanovili smo da je većina udruge prepuštena sama sebi. Voditelji udruge su uglavnom volonteri koji često nemaju dovoljno znanja iz ključnih područja kao što su financije, pravo i slično, što je nužno za zakonito vođenje i funkcioniranje udruge.

U većini slučajeva, teret vođenja udruge pada na jednu ili dvije osobe koje obavljaju aktivnosti određeno vrijeme, no nakon nekog vremena dolazi do zasićenja i/ili burnouta te se angažiraju nove osobe koje preuzimaju vodstvo. Te nove osobe također često nemaju potrebna znanja, pa se prvotno utvrđeni problemi ciklično ponavljaju.

Također, često se ne mogu pronaći osobe koje bi preuzele novo vodstvo, pa udrugu i dalje vode „stari“ predsjednici, zasićeni od posla i aktivnosti. U takvim slučajevima dolazi do stagnacije udruga, koje tada formalno postoje, ali djeluju samo "na papiru" bez konkretnih aktivnosti i rezultata.

Smatramo da bi program sveobuhvatne podrška udrugama bio odgovor na gore utvrđene probleme. Što isti konkretno podrazumijeva navodimo u nastavku:

1.2. RIJEŠENJE PROBLEMA

Sukladno gore navedenom, prilikom ispitivanja mnijenja utvrđeno je kako bi udrugama najviše koristile:

- financijska podrška (za projekte, za sufinansiranje/predfinanciranje projekata, za redovno funkcioniranje),
- mentorska podrška
- povezivanje/umrežavanje s drugim udrugama i institucijama

Temeljem povratnih informacija te uvidom u stanje civilnog društva na terenu, a kako bi odgovorila na potrebe organizacija civilnog društva Zaklada će u narednom razdoblju razviti program podrške udrugama. U skladu s tri temeljne funkcije Zaklade (edukativna, informativna, financijska) isti će biti namijenjen pružanju sveobuhvatne podrške udrugama kako bi se poboljšao njihov rad i povećala njihova održivost. Tako će aktivnosti, koje su dosad bile „raspršene“ na više organizacija, biti fokusirane na nekoliko odabranih organizacija civilnog društva kako bi učinak bio veći. Udruge – sudionice navedenog programa bit će odabrane putem javnog natječaja u kojem će biti detaljno obrazložene sve vrste podrške koje odabrane udruge mogu očekivati ukoliko budu odabrane za sudjelovanje.

Kroz navedeni program udrugama bi se pružala financijska podrška, mentorska podrška koja bi obuhvaćala educiranje i informiranje te povezivanje sa stručnjacima iz različitih područja, te dodjeljivanje tzv. „oznaka kvalitete“ kao svojevrsna pomoć donatorima prilikom odabira udruga za doniranje.

1.3. DETALJAN OPIS PROGRAMA

Tijekom godine, Zaklada će objaviti javni poziv udrugama za sudjelovanje u programu. Poziv će biti otvoren najmanje 30 dana, uz detaljno obrazloženje obuhvata programa. Broj udruga koje će moći sudjelovati u programu bit će definiran ovisno o kadrovskim kapacitetima Zaklade.

Odabir udruga za sudjelovanje izvršit će Programski odbor za procjenu kvalitete, neovisno stručno tijelo Zaklade, pri čemu će se voditi računa o geografskoj zastupljenosti svih područja Istarske županije. Udruge će sudjelovati u programu tijekom jedne godine. Po završetku provedbe programa, udruge će biti ocijenjene temeljem utvrđenih kriterija u svrhu dodjeljivanja „oznaka kvalitete“. Kriteriji za dodjelu navedene oznake bit će razvijeni u suradnji s predstavnicima poslovnog sektora, odnosno potencijalnim donatorima kojima bi navedene oznake bile od koristi.

1.3.1. Mentorska Podrška

Cilj mentorske podrške je unaprijediti funkcioniranje udruga kroz personalizirane savjete i podršku stručnjaka. U provedbi ovog programa, osim djelatnika Zaklade, udrugama će biti na raspolaganju stručnjaci iz različitih područja, kao što su pravo, financije i slična. Ovaj program predstavlja i priliku za Zakladu da surađuje s poslovnim sektorom te potiče društveno odgovorno poslovanje i filantropiju.

Učestalost i način pružanja mentorske podrške definirat će se u suradnji s odabranim udrugama, prilagođeno njihovim individualnim potrebama. Mentor će biti na raspolaganju vodstvu udruge svakodnevno za rješavanje nenadanih problema. Također, u sklopu mentorske podrške, Zaklada će

organizirati edukacije za sve sudionike programa, u skladu s funkcijom informiranja. Primjeri edukacija uključuju financijsko planiranje, izradu programa rada, vođenje udruge, praćenje troškova i slično.

Zaklada će redovito informirati sudionike programa o svim novostima vezanim za civilni sektor, kao i o mogućnostima pronalaženja dodatnih izvora financiranja. U tom smislu, Zaklada će pružati pomoć udrugama u pisanju projektnih prijedloga za druge donatore. Osim toga, a temeljem iskazane potrebe, Zaklada će poticati suradnju između udruge i ostalih organizacija (udruga, institucija i sl) te udrugu povezivati s potencijalnim suradnicima i partnerima iz lokalne zajednice i šire (po potrebi).

Primjeri aktivnosti koje će biti obuhvaćene mentorskom podrškom uključuju:

- Analiza potreba i problema udruge
- Povezivanje udruga s mentorima iz različitih područja (pravo, financije, upravljanje projektima, komunikacija)
- Individualne konzultacije i planiranje rješenja
- Pružanje podrške u implementaciji rješenja
- Edukacije za sve udruge sudionice programa podrške (on line tečajevi i webinarji)
- Dostupnost edukativnih materijala

1.3.2. Financijska Potpora za Projekte

Cilj je pružiti financijsku podršku za realizaciju projekata udruga koji donose značajne koristi zajednici s naglaskom na filantropiju. Zahtjev za dodjelu financijske potpore udruge će predočiti prilikom prijave na javni poziv za sudjelovanje u programu podrške „Potpora za rast“. Visina financijske potpore ovisiti će o proračunu Zaklade te ne bi trebala iznositi manje od 3.500,00 eura.

Provedbu projekta podržati će Zaklada u okviru mentorske podrške.

Primjeri aktivnosti:

- Financijska podrška za projekt
- Podrška u upravljanju projektom
- Podrška u provedbi projektnih aktivnosti
- Podrška prilikom povezivanja za potencijalnim suradnicima
- Praćenje i izvještavanje o napretku projekta
- Ostale aktivnostima prema potrebi korisnika

1.3.3. Oznake Kvalitete

Svojevrsan rezultat sudjelovanja u sveobuhvatnom programu podrške udrugama bit će dodjela „oznaka kvalitete“. Razlog za dodjelu ove oznake jest olakšati potencijalnim donatorima prepoznavanje pouzdanih i kvalitetnih udruga a s druge strane udrugama omogućiti određeni „prestiz“ odnosno, vjerodostojnost i pouzdanost pred potencijalnim donatorima. Povrh toga, Zaklada će navedenu oznaku promovirati među poslovnim sektorom kako bi udruge težile dobiti navedene oznake.

S druge strane razvoj „oznake kvalitete“ i definiranje kriterija provest će se u suradnji s ostalim zakladama lokalnih zajednica i bitnijim akterima civilnog sektora u RH (Ured za udruge Vlade RH, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, regionalne mreže, veće udruge u IŽ, Zaklada Slagalica, Zamah i Kajo Dadić i ostali).

Kriteriji za dodjelu oznake kvalitete trebaju biti jasno definirani kako bi omogućili transparentnu i pravednu evaluaciju udruga. Ovi kriteriji bi trebali obuhvaćati ključne aspekte rada udruge, od transparentnosti i odgovornosti do učinkovitosti i inovativnosti.

Europski projekti Zaklade:

	NAZIV PROJEKTA	PROGRAM	GODINA	NOSITELJ	VRIJEDNOST U EURIMA	ZAKLADA
1	Mladi u (lokalnom) programu Grada Pule-Pola	Erasmus+	2023	Grad Pula	31,300.00 €	9,000.00 €
2	STEM udruga za popularni STEM	ESF	2021.-2023.	Zaklada Istra	326,763.55 €	35,750.08 €
3	Razvoj i podrška razvoju održivih modela zapošljavanja ranjivih skupina na Urbanom području Pula	ITU ESF	2021.-2023.	Općina Marčana	292,153.69 €	77,902.80 €
4	RESILIENT Mediterranean Open RESouRcEs for Social Innovation of Socially Responsible ENTERprises	INTERREG MED	2018-2022	Veneto Region	3.278.529,80 €	188,383.00 €
5	Europe Direct Information Centre Pula-Pola (2018-2020)	European commission	2018-2020	City of Pula	75.750,00€	0.00 €
6	Supportive and sustainable communities	IPA 2012	2015-2017	Foundation for Partnership and Civil Society Development	104,442.17 €	
7	DBASKET - BASic SKills, Entrepreneurship, Treasures of Diversity	ERASMUS +	2016-2019	Istituto Comprensivo Romolo Onor	248,680.00 €	22,324.00 €
8	Europe Direct Information Centre Pula-Pola (2018-2020)	EUROPEAN COMMISSION	2018-2020	City of Pula	75,750.00 €	
9	Project SOS	ESF	2018-2020	City of Pula	93,902.66 €	18,000.00 €
10	Mediterranean Open RESouRcEs for Social Innovation of Socially Responsible ENTERprises	INTERREG MED 2014-2020	2018-2022	Veneto Region	3,278,529.80 €	
11	El Sistema u Istri	IPA 2012	2015-2017	Sustav orkestrara djeca i omladine	92,114.70 €	7,290.00 €
12	Filantropija – oslonac održivih zajednica	IPA 2012	2015-2017	Zaklada Istra	104,442.17 €	53,711.89 €
13	Unexpressed talent	ERASMUS+	2015-2017	Tandem Plus	349,625.00 €	20,665.00 €
14	Women of the Resistance	EUROPE FOR CITIZENS	2015-2016	KID PiNA Kopar	90,000.00 €	20,350.00 €
15	Filantropski fond Zajedno za zajednicu	NACIONALNA ZAKLADA ZA RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA	2015-2016	Zaklada Istra	55,000.00 €	55,000.00 €
16	Europe Direct Informacijski centar Pula-Pola (EDIC Pula-Pola) 2014-2017	EUROPEAN COMMISSION	2014-2017	City of Pula	74,508.00 €	
17	ARTEFATTO 10	Youth in action 4.6	2014-2015	Municipality of Trieste	68,932.00 €	1,450.00 €
18	Youth Sentinels	ESRASMUS +	2014-2015		35,617.00 €	
19	„In/visible cities. International Festival of Urban Multimedia“	CREATIVE EUROPE	2014-2015	Quarantasettezeroquattro	333,262.50 €	16,902.50 €
20	Active Communities for Europe' (ACE)	EUROPE FOR CITIZENS	2014-2015	Foundation for Partnership and Civil Society Development	310,633.00 €	62,425.00 €
21	Theatre for Activism and Participation (TAP)	YOUTH IN ACTION PROGRAMME	2013-2014	Foundation for Partnership and Civil Society Development	23,460.00 €	
22	Young MEPs for European Democracy (yMEP's)	Europska komisija / Program "Mladi na djelu"	2013-2014		62,544.00 €	
23	Civic Observers for Health and Environment: Initiative for Responsibility and Sustainability (COHEIRS)	EUROPE FOR CITIZENS	2013-2014	Association des agences de la democratie locale	418,655.00 €	

24	Youth Employment and Participation (Y.E.P.)	Europska komisija/ Agencija EACEA / Mladi na djelu	2012-2013		25,744.00 €	
25	Otkrijte blago – Discover a treasure	Europska komisija/ Agencija EACEA / Mladi na djelu	2012	KID PiNA Kopar	9,930.00 €	
26	YOUTH FOR EU	IPA 2011	2013-2014	Udruga "Agencija lokalne demokracije"	72,757.33 €	
27	THROUGH INFORMATION AND KNOWLEDGE TOWARDS EU (THINKEU)	EUROPE FOR CITIZENS	2013-2014	Zaklada Istra	134,043.00 €	134,043.00 €
28	I-KEY: EDUCIRANA I ISKUSNA ISTARSKA MLADEŽ	IPA	2011-2012	Zaklada Istra	138,382.80 €	138,382.80 €
29	All.4.EU – Građani za Europu	Europska komisija/ EACEA/ program Europa za građane	2008-2009	Zaklada Istra	250,000.00 €	
30	ISTRIA COMMUNICATING EUROPE (I.C.E.)	Europska komisija / program Europa za građane	2008-2009	Zaklada Istra	77,325.96 €	77,325.96 €
UKUPNO:					7,178,498.33 €	938,906.03 €